

Aan

Impact Vastgoed B.V, Rik Raaymakers

Emmastraat 16
8011 AG ZwolleT (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon

Anton Alberts

Kenmerk

18-053.2

Status

definitief

Datum

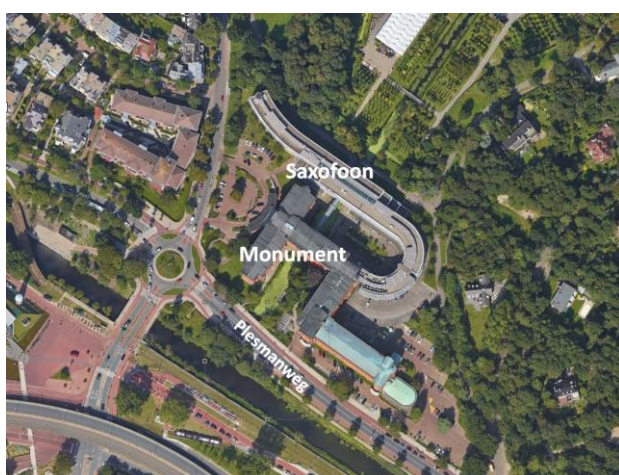
31 augustus 2018

Betreft

AERIUS-berekeningen transformatie Monument, Plesmanweg 1 – 6 te Den Haag

1. Aanleiding

Impact Vastgoed is voornemens het (oude) kantoorgebouw van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, gelegen aan de Plesmanweg 1 – 6 te Den Haag te transformeren naar woningen en horeca. Het kantoorgebouw bestaat uit een monumentaal deel en uit de 'Saxofoon' (figuur 1). Ten behoeve van de transformatie van beide gebouwdelen worden twee aparte planologische procedures doorlopen, één voor het monument en één voor het monument en de saxofoon. Voorliggende notitie behandelt de transformatie van het monument. De transformatie van de saxofoon wordt in een aanvullende notitie behandeld.

Figuur 1. Plesmanweg 1-6 's Gravenhage met links de aanduidingen Monument en Saxofoon en rechts de ligging van het gebouw (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide (geel)

notitie

Ecogroen heeft in deze notitie beoordeeld of de bestemmingsplanwijziging voor het monument conflicteert met de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Effecten op andere beschermde natuurwaarden (bv Soortbescherming) worden in separate studies onderzocht.

Deze notitie gaat eerst in op de beoogde ontwikkeling (paragraaf 2). Vervolgens wordt een effectanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van omliggende Natura 2000-gebieden (paragraaf 3 en 4)

2. Voorgenomen ontwikkeling

Huidige situatie

Het monument heeft tot vorig jaar als kantoorgebouw gefungeerd. Het gebouw bestaat uit 6 verdiepingen, is 30 meter hoog en er is 27.000 m² vloeroppervlak aanwezig in dit gebouw. Uit het verkeerskundig onderzoek (Goudappel Coffeng 2018¹) is afgeleid dat het gebouw in de huidige situatie 864 motorvoertuigen per etmaal (weekdaggemiddeld²) genereert.

Voorgenomen ontwikkeling

In het monumentale gedeelte worden appartementen gerealiseerd. Daarnaast worden op kleine schaal ruimte gecreëerd voor o.a. kantoren en horeca (tabel 1). Uit het verkeerskundig onderzoek is afgeleid dat het gebouw in de toekomstige functie worst-case 1.130 motorvoertuigen per etmaal (weekdaggemiddeld³) genereert.

Tabel 1 De voorgenomen activiteiten in het monument.

Type	Aantal	Oppervlakten (m ² BVO)
<i>Appartementen (oppervlakte m2 BVO)</i>		
<70 m2	84	
70-100m2	44	
100-160 m2	22	
>160 m2	14	
<i>Overige functies</i>		
Shortstay/logies		5.663
Kantoor		480
Kantoor / Horeca		776
Leisure/fitness		373

¹ Goudappel Coffeng (2018). Parkeerbehoefteberekening en verkeerskundige toets Plesmanweg 1-6 Den Haag Kenmerk IPC003/Bkd/ Datum publicatie 31 augustus 2018.

² Verkeersgeneratie 3,2 mvt/100 m2 BVO weekdaggemiddeld. De omrekeningfactor van weekdaggemiddelde naar werkdaggemiddelde is 1,33 voor hoofdgroep werken (CROW Publicatie 317: Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie. Ede, 2012).

³ De omrekeningfactor van weekdaggemiddelde naar werkdaggemiddelde is resp. 1,11 en 1,33 voor hoofdgroepen wonen en werken (CROW Publicatie 317: Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie. Ede, 2012).

notitie

3. Voortoets Natura 2000

De centrale vraag in een Voortoets Natura 2000 is of het voornemen leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied. In het vervolg van de paragraaf analyseren we aan de hand van de ligging van het voornemen ten opzichte van Natura 2000-gebieden welke effecten het voornemen kan hebben op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Het monument ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Meijndel & Berkheide en ligt op ruim een kilometer meter afstand richting het noordwesten (figuur 1). Omdat het plan buiten Natura 2000-gebieden wordt gerealiseerd, is geen sprake van negatieve effecten zoals verlies van het oppervlak habitattypen en leefgebied van soorten. Echter niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied hebben invloed op de instandhoudingsdoelen van het gebied. Ook activiteiten buiten het gebied kunnen de waarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt 'externe werking' genoemd.

Op basis van de effectenindicator (ministerie van EZ 2015), het voornemen (§2), de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, tussenliggende bebouwing en infrastructuur en expert judgement is beoordeeld dat realisatie van het plan mogelijk tot een hogere uitstoot van stikstof en daarmee mogelijk leidt tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide en andere, op grotere afstand gelegen, Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan leiden tot verzuring en vermesting van hiervoor gevoelige habitattypen

Overige negatieve effecten als verstoring door licht, geluid en trilling worden uitgesloten vanwege het ontbreken van een ecologische relatie met het projectgebied, tussenliggende afstand en aanwezige tussenliggende barrières zoals infrastructuur, waterwegen en de stedelijke bebouwing van Den Haag.

4. Stikstofdepositie: Programma Aanpak Stikstof

Stikstofdepositie wordt veroorzaakt door emissies uit veehouderijen, verbranding van (fossiele) brandstoffen (verkeer, stookinstallaties) en gedurende diverse (industriële) productieprocessen. Stikstof heeft een vermestend en verzurend effect waarvoor diverse -vooral beschermde- planten en vegetaties gevoelig zijn.

In 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Dit programma heeft tot doel de effecten van stikstofdepositie op beschermde waarden weg te nemen en ruimte voor ontwikkeling te creëren door:

- emissie van stikstof (ammoniak en stikstofoxiden) te verminderen (bronmaatregelen), en
- (herstel)maatregelen in de Natura 2000-gebieden.

AERIUS is ontwikkeld om de te verwachten emissie van stikstof (N) van een project te berekenen en te bepalen of er (voldoende) ontwikkelruimte in het betreffende Natura 2000-gebied beschikbaar is. In de regel gelden onder het PAS drie grenswaarden, te weten: 0,05, 1 en 3 mol N/ha/jaar. Voor een ontwikkeling of activiteit die een toename van stikstofdepositie kleiner dan 0,05 mol N/ha/jaar tot gevolg heeft, zijn geen vervolgstappen nodig: de toename is verwaarloosbaar. Voor een toename van de depositie met meer dan 3 mol N/ha/jaar is in principe geen ontwikkelruimte beschikbaar. Het project of de activiteit dient in dat geval te worden aangepast. Voor een toename van stikstofdepositie tussen 0,05 en 3 mol N/ha/jaar is onder het PAS ontwikkelruimte beschikbaar. Om hiervan gebruik te maken is (voor een project of activiteit) een melding of vergunning nodig:

notitie

- bij een depositie $>1,0$ mol N/ha/jr moet ontwikkelruimte worden aangevraagd via een toestemmingsbesluit (vergunningprocedure);
- bij een depositie $<1,0$ mol N/ha/jr kan in de meeste gevallen worden volstaan met een melding via AERIUS. Deze optie is voor diverse Natura 2000-gebieden weggefallen, omdat nog maar weinig of helemaal geen ontwikkelruimte voor dit segment meer beschikbaar is. Voor projecten met effecten (als gevolg van stikstofdepositie) op dergelijke gebieden kan alleen dan nog ontwikkelruimte worden aangevraagd via een toestemmingsbesluit (vergunningaanvraag Wet natuurbescherming). Voor de gebieden rondom Den Haag, zoals Meijndel & Berkheide is de grenswaarde voor meldingen nog functioneel. De meldingsplicht geldt overigens alleen voor de zg. meldingsplichtige categorieën industrie, landbouw, infrastructuur en gemotoriseerde voertuigen voor wedstrijden. Voor niet meldingsplichtige categorieën geldt dat er geen vervolgstappen aan de orde zijn. De AERIUS-berekeningen moeten wel zorgvuldig worden bewaard.

5. Uitgangspunten AERIUS berekeningen

Het toetsingskader van effecten van stikstofdepositie voor een bestemmingsplan(wijziging) bestaat uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke situatie ten opzichte van de toekomstige situatie (maximale plansituatie). In de huidige en toekomstige situatie zijn er twee bronnen van stikstofoxiden: gebouwemissies (stookinstallaties) en verkeer.

De gebouwemissies zijn voor de huidige situatie gemodelleerd aan de hand van de kantooroppervlakte van 27.000 m² te vermenigvuldigen met de emissiefactor en kenmerken voor de sector 'kantoren en winkels' uit AERIUS (0,16 kg NO_x/m²). Deze emissiefactor is ook gebruik voor de toekomstige gebruiksfuncties in tabel 1 die zijn weergegeven als (bruto)vloeroppervlak.

De toekomstige appartementen zijn gemodelleerd met de bijbehorende emissiefactor en kenmerken uit AERIUS, waarbij gekozen is voor worst-case benadering:

- Omdat het een renovatieproject betreft en geen nieuwbouw is gerekend met een emissiefactor voor oudere appartementen á 1,25 kg NO_x/jaar.
- De emissie voor appartementen met een bovengemiddeld oppervlak (categorie >160 m²) is verdubbeld ten opzichte van een gemiddeld appartement (<70 -160 m²). De emissiefactor is AERIUS is gebaseerd op een gemiddeld appartementencomplex⁴.

De verkeersafwikkeling is gebaseerd op het uitgevoerde verkeersonderzoek. In tabel 2 zijn de gemodelleerde verkeersstromen weergegeven. De nummers in de tabel corresponderen met de nummers in de AERIUS-berekeningen. Vijfenzeventig procent van de huidige en toekomstige verkeersstroom bevindt zich ten oosten van het monument en gaat direct op in de verkeersstroom op de Plesmanweg. Vijfentwintig procent bevindt zich ten westen, waarvan 1/5 deel richting het noorden rijdt en 4/5 deel richting de Plesmanweg⁵.

Uitgangspunten is dat de verkeerssamenstelling gelijk is aan de bestaande verkeersstroom op de Plesmanweg (96 lichtverkeer, 2% middelzwaar verkeer en 2% zwaar verkeer⁶).

---

⁴ De oppervlakte van een appartement in de koopsector is gemiddeld 105 m². In dit gemiddelde zijn zowel luxe penthouses als eenvoudige galerijwoningen opgenomen (bron: RVO.nl)

⁵ Uitgangspunten overgenomen uit een eerdere versie van het verkeersonderzoek (5 maart 2018, kenmerk MSR013/Bkd)

⁶ <https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>

notitie

Om de effecten van het voornemen volledig in beeld te brengen zijn twee AERIUS-berekeningen uitgevoerd:

- De toekomstige situatie (projecteffect): het monument (kenmerk RTDiz6Wkcn1v 31 augustus 2018).
- De verschilberekening: huidig feitelijke situatie versus de toekomstige situatie (kenmerk RQgbD2hRp8Wo 31 augustus 2018).

Beide berekeningen zijn separaat bijgevoegd bij deze notitie.

Figuur 2 Verkeerstromen rondom Plesmanweg 1-6 in de huidige en toekomstige situatie.

Tabel 2 Gemodelleerde verkeerstromen Plesmanweg 1-6 in de huidige en toekomstige situatie

	Totaal	Licht verkeer	Middelzwaar verkeer	Zwaar verkeer
Verkeer Huidig				
2 west	216	208	4	4
3 west, richting zuid	173	167	3	3
4 west, richting noord	43	42	1	1
5 oost	648	625	13	11
Verkeer Monument				
2 west	283	272	6	5
3 west, richting zuid	226	218	4	4
4 west, richting noord	57	54	1	1
5 oost	848	817	17	14

6. Resultaat AERIUS-berekeningen en conclusie

Uit de AERIUS-berekeningen van de toekomstige situatie blijkt dat de hoogste bijdrage in Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide 0,31 mol/ha/jaar is. Het effect treedt op vier habitattypen op, te weten H2130A Grijs duinen (kalkrijk), H2130B Grijs duinen (kalkarm), H2180Ao Duinbossen (droog, overig) en H2160 Duindoornstruwelen. In het verderop gelegen Natura 2000-gebied Westduinpark & Wapendal is sprake van een depositie van 0,07 mol/ha/jaar op habitatype H2180C Duinbossen (binnenduinrand).

notitie

In vergelijking met de huidige feitelijke situatie is echter in alle omliggende Natura 2000-gebieden sprake van een afname van stikstofdepositie.

7. Conclusie en aanbeveling

Uit voorgaande concluderen wij dat de voorgenomen transformatie van het Monument naar woningen en horeca uitvoerbaar is in het kader van de Wet Natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Er zijn geen belemmeringen voor het wijzigen van het bestemmingsplan. Bij realisatie van het plan geldt geen vergunningplicht, omdat de bijdrage in de toekomstige situatie $<1,0$ mol N/ha/jaar is. De voorgenomen ontwikkelingen vallen echter ook niet onder de meldingsplichtige categorieën uit het PAS, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn. Overige effecten op Natura 2000-gebieden zijn ook niet aan de orde.